

ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET

Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály

540103 Târgu-Mureș - Marosvásárhely, Aleea Cornișa 18/12

Tel./Fax: +40-265-215386

E-mail: titkarsag@emeogysz.ro

Honlap: www.emeogysz.ro

Facebook: www.facebook.com/EMEOGYSZ

Beszámoló az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya 2022. március 19. és 2023. március 11. közötti tevékenységéről

Az elmúlt évben Szakosztályunk működése megfelelt az EME Alapszabályában, illetve a Szakosztály szervezeti szabályzatában foglaltaknak, és a Választmány által elfogadott éves munkatervnek.

Szervezés

Szakosztályunknak jelenleg 889 aktív tagja van. A 2022-es év folyamán 64 új tag iratkozott be. A 2020-ra érvényes tagdíjak a következők voltak 100 RON rendes EME tagok számára, 50 RON nyugdíjasok, PhD hallgatók és rezidensek számára, valamint 25 RON egyetemi hallgatók számára.

Ebben az időszakban a választmány 3 alkalommal tartott gyűlést hibrid formában, de a tisztségviselők többször is találkoztak személyesen vagy online a felmerülő problémák megbeszélése és megoldása végett. A választmányi tagokat minden ülésre e-mail-en keresztül hívtuk meg. Területi központjaink közül élénkebb tevékenységet ott tapasztaltunk, ahol EMEOGYSZ rendezvényeket szerveztünk. Meg kell említenünk a Szatmárnémeti területi csoport kiemelkedő aktivitását, Leiher Eleonóra vezetésével. A területi csoportok rendezvényein szakosztályunk gyakran más szervezetekkel társulva, társszervezőként szerepel, mint például a Hargita Megyei Orvostudományi Csíkszeredában, a Pápai Páriz Alapítvánnyal Székelyudvarhelyen, a Báthory István Alapítvánnyal Szilágysomlyón, a Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesülettel Szatmárnémetiben és a Magyar Egészségügyi Társasággal.

Továbbra is arra buzdítjuk szakosztályunk minden tagját, hogy keresse a kapcsolatot a foglalkozásának megfelelő szakcsoporttal, illetve ennek hiányában új szakcsoportokba tömörüljenek, melynek megalakulásáról és tevékenységéről értesítsék írásban az EMEOGYSZ titkarságát.

Szakosztályunk tevékenységének hatékonyabbá tételét, a kapcsolattartást és az élénkebb információáramlást segíti elő Orbán-Kis Károly választmányi tag által karbantartott szakosztályi honlapunk: www.emeogysz.ro. Ezen kívül a világháló más lehetőségeit is kihasználva (pl. Facebook) igyekszünk szakosztályunk minden tagját megszólítani és velük Szakosztályunk rendezvényeit, tevékenységének részleteit időben ismertetni. 2014 őzétől az EMEOGYSZ

tagokat e-mailben elküldött, rendszeres Hírlevelekben értesítjük a fontosabb rendezvényekről és egyéb tudnivalókról. Az idéntől lehetőség van a tagdíj bankkártyával történő befizetésére is. Szakosztályunkat, mint orvostovábbképzőket szervező egyesületet 2022-ben is kreditpontadó szervezetként akkreditáltattuk az országos Orvosi és Gyógyszerész Kamaráknál, a Fogorvosi Kamaránál ezt nem sikerült megvalósítani. Ezen akkreditációt felhasználtuk a XXX. Tudományos Ülésszak kreditálásához.

Kiadványaink

Az Orvostudományi Értesítő 95. kötetének két különszáma jelent meg (a XXX. Tudományos Ülésszak valamint a XXIX. Tudományos Diákköri Konferencia összefoglalóit tartalmazó kötetek). 2021-ben áttértünk az in extenso cikkek folyamatos közlésére (open volume publishing), így a 2021/1-es és 2-es számai nyomdakész cikkei már elérhetők a honlapon. A kéziratok fogadása az „Editorial Manager” internetes kézirat menedzselő rendszer révén történik. A lap felelős szerkesztői teendőit és a De Gruyter/Sciendo kiadóval való kapcsolattartást továbbra is Mezei Tibor látja el. A lapszámok megjelenésével kapcsolatos számos további teendőt a Szakosztály munkatársai, szaklektoraink és korrektoraink gyors és igényes munkája segíti. Igyekszünk a továbbiakban is fenntartani a lap szakmai színvonalát. A De Gruyter/Sciendo kiadó révén 2018-tól a folyóirat nemzetközi adatbázisokban is szerepel, az 2021-től a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) is jegyzi. A határidők betartását nehezítette, hogy a szerkesztőségbe kevés kézirat érkezett be. Emiatt csak a 94. kötetet (2021) sikerült teljesen lezárni. Az Orvostudományi Értesítő kiadásának nyomdai költségeit a Gedeon Richter Románia Rt. gyógyszercég fedezi. Nyomtatott formában a folyóiratot eljuttatjuk a szakosztály minden tagja számára, aki ezt a korábban kiküldött kérdőív alapján igényelte. Elektronikus formában az összes kötet elérhető az Orvostudományi Értesítő honlapján (www.orvtudert.ro valamint www.sciendo.com/journal/ORVTUDERT - 2018-tól). Folyóiratunk a nyílt hozzáférés (open access) nemzetközi standardjait követi.

A MOGYE azon döntését ellensúlyozandó, hogy csak az angol nyelvű cikkek számítanak nemzetközi adatbázisban jegyzetteknek, 2022-től a magyar szöveg szerkesztőségileg elkészített angol fordítása is részét fogja képezni a cikkeknek.

A közlésre szánt cikkek következetes és igényes véleményezésében szaklektoraink nyújtanak segítségét, akik az esetek többségében határidőre elkészítették a szakvéleményt.

A XXX. Tudományos Ülésszak megnyitó ünnepségén került bemutatásra a Szakosztály elmúlt 30 éves tevékenységét részletesen bemutató *30 év anyanyelven az egészségtudományok szolgálatában 1991-2020* című könyv, szerkesztői Szilágyi Tibor, Gyéresi Árpád és Egyed-Zsigmond Imre.

Tudományos tevékenység

A Szakosztály fő tevékenysége a tudományos összejövetelek szervezése. Ezeknek egy része a Szakosztályon belül működő szakcsoportok és területi csoportok szervezésében zajlott,

szakmai-tudományos továbbképzők keretében. A Szakosztály továbbra is támogatja ezeket, és felkéri a szervezőket, hogy az ilyen eseményekről időben értesítsék a választmányt.

2022. április 7-9 között Marosvásárhelyen szerveztük meg, a világjárvány miatt 2020 óta elhalasztott XXX. Tudományos Ülésszakot. A rendezvény helyszíne a marosvásárhelyi Kultúrpalota, Grand Hotel és Studium Hub volt.

A résztvevők száma: előzetesen regisztrált 445, helyben 36. Összesen 286 orvos, 152 fogorvos, 43 gyógyszerész. A Romániai Orvosi Kollégium 16, a Gyógyszerészkollégium 18 kreditponttal értékelte a tudományos rendezvényt.

A konferencia előrendezvényeként, szerdán, a „Pályakezdő orvosok és gyógyszerészek fórumá”-ra került sor, az Erdélyi Rezidens Orvosok Szövetsége szervezésében. A nagyszámú hallgatóság, kerekasztal megbeszéléseken, valamint hazai és magyarországi szakemberek előadásain vehettek részt. Köszönetet mondunk a Tubák Nimród vezette szervezői csapatnak.

Csütörtökön már délelőtt ideggyógyászat továbbképzőre került sor, délután párhuzamosan *Antibiotikum rezisztencia és antibiotikum felhasználás a mindennapokban* című orvosoknak és gyógyszerészeknek tartott továbbképző előadássorozatra, míg a fogorvosoknak, a Tudományos Ülésszakon először *hands on* workshopra került sor. Köszönjük Szatmári Szabolcsnak az ideggyógyászati, Székely Editnek az antibiotikum rezisztencia témájú valamint Leiher Leonóranak a fogorvostudományi továbbképző és workshop szervezésében nyújtott segítségét. Ugyancsak csütörtökön este került sor a megnyitó ünnepségre. Ennek keretében a szakosztály Lencsés György díjat adományozott dr. Noszál Béla, a Semmelweis Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar egyetemi tanárának (laudációt dr. Gyéresi Árpád egyetemi tanár mondott). Megnyitóbeszédet mondott: Péter Ferenc a Maros Megyei Tanács elnöke, dr. Bitay Enikő akadémikus, az EME Elnöke, dr. Szilágyi Tibor egyetemi tanár a Szakosztály elnöke. Péntek délelőtt a Kultúrpalota nagytermében plenáris előadásokat hallhattunk, a szakma jeles külföldi és hazai képviselőitől. Péntek délután és szombat délelőtt a résztvevők 12 szekcióban 123 dolgozatot és 6 posztet mutattak be.

A záróünnepségen a következő díjakat osztottuk ki: a legjobb kísérletes munkáért (Krizbai István által felajánlott díjat) Bod Réka Barbarának, valamint két magyarországi, gyógyszerész professzor által felajánlott díjat, három, fiatal gyógyszerész kollégának: Papp Lajos és Ferencz Elek egyetemi tanársegédeknek, valamint Lieb Dorottyának.

A családorvosi szakcsoport tevékenységéből említésre méltó a 2022. március 11-12 között, Székelyudvarhelyen a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal, a Magyar Egészségügyi Társasággal és a Hargita Megye Orvosi Kollégiumával közösen szervezett, nagyszabású XXVIII. Családorvosi Továbbképző Konferencia, külföldi és hazai előadókkal, 294 résztvevővel, amelyből 255 orvos és gyógyszerész, és 39 szakdolgozó. A továbbképző konferencián 16 előadás hangzott el a különböző szakterületekről (nőgyógyászat, ortopédia, ideggyógyászat, kardiológia, hematológia, gyermekgyógyászat, bakteriológia), 6 külföldi előadás budapesti, szegedi, pécsi, debreceni professzorok részéről, 9 előadó a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemről, valamint egy előadó a Székelyudvarhelyi Városi Kórháztól. A Romániai Orvosi

Kollégium 11 kreditponttal értékelte a tudományos rendezvényt. Köszönet illeti Pelok Benedek és Balla Árpád főorvos urakat, az akkreditált konferencia főszervezőit.

2022. szeptember 30 és október 2 között a XXX. Báthory Napok keretén belül került megrendezésre a XXVIII. Orvostovábbképző *Egészséges életmód a koronavírus-járvány után (?)* címmel, Széman Péter, az EME Szilágysomlyói Csoportjának vezetője szervezésében. A konferenciára Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Egyetemen került megrendezésre, ezáltal is tisztelegve a 150 éves kolozsvári magyar egyetemi oktatás évfordulója előtt. A továbbképzőn 8 rendkívül érdekes témájú előadás hangzott el. A konferencián, 79 regisztrált résztvevő vett részt. A konferencia a Báthory István Alapítvány, a Magyar Egészségügyi Társaság, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályának illetve az EME Szilágysomlyói Csoportjának égisze alatt zajlott, melyet a Magyar Tudományos Akadémia is támogatott. Köszönjük dr. Széman Péternek, hogy áldozatos munkával megszervezte az Orvostovábbképzőt.

A Magyar Tudomány Napja Erdélyben központi rendezvénye a „Tudomány: út a világ megismeréséhez” égisze alatt, 2022. november 18-án került megrendezésre. A „Fiatal kutatók a tudomány szolgálatában” plenáris előadáson a szakosztályunk részéről dr. Kerekes-Máthé Bernadette fogorvos adjunktus *Fogmorfológiai jellegzetességek és metrikus paraméterek csírahányban* címmel tartott előadást.

Az Orvos és Gyógyszerésztudományi Szakosztály - kolozsvári rendezvényét dr. Bódizs György alelnök szervezésében, november 19-én, a kolozsvári Sapientia EMTE Óváry-termében tartotta. Előadást tartott Gaal György, Bódizs György, Molnár Géza.

Szakosztályunk, a Magyar Tudomány Napja Erdélyben égisze alatt szervezte meg november 4-én, a marosvásárhelyi Kultúrpalota kistermében, a Ferenc József Tudományegyetem és utóda, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet alapítása tiszteletére tartott emlékülést a 150 éves erdélyi magyar orvos-és gyógyszerészképzés évfordulója alkalmából. Az ünnepi rendezvényen Gaal György, Péter H. Mária és Spielmann Mihály tartott előadást, amelyet kötetlen beszélgetés követett Ferencz László egyetemi tanárral és Nagy Attila főorvossal. Az eseményt Csiha Nagy Emese hárfajátéka tette színesebbé. Az ünnepség után Gaal György *Az erdélyi tudományosság fellegvára - a kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem alapításának 150. évfordulójára* című könyvét dedikálta.

2022. november 11-12. között zajlott le a Szakosztályunk állandó őszi konferenciájaként meghirdetett XXIV. Erdélyi Orvosnapok, melynek főszervezője a Hargita megyei Orvosi Kollégium, partnerek a csíkszeredai Megyei Sürgősségi Kórház, a gyergyószentmiklósi Municipiumi Kórház és a székelyudvarhelyi Városi Kórház. A konferenciát és workshop-ot a Romániai Orvosi Kollégium 20 ponttal kreditálta. Az igen sikeres kétnapos rendezvény a csíkszeredai Apáczai Csere János Pedagógusok Házában zajlott. Az Orvosnapokon 22 előadó és 200 regisztrált hallgató vett részt. A konferencián rangos budapesti meghívottak, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem oktatói és tapasztalt székelyföldi

szakorvosok tartottak előadásokat. Köszönet illeti a főszervezőket: Dr. Biró Lászlót, Dr. Szakács Oszkár-Balázst, dr. Szöllősi Attilát, dr. Könczei Csabát és Dr. Solti Norbertet.

A Leiher Leonóra vezette „Dr. Pongrácz Antal” fogorvostudományi szakcsoport, 2022. március 3-8 között, Székelyvárságon szerveztek egy szájrehabilitációs képzést, a gyakorlaton 20, az elméleti képzésen 40 személy vett részt. Meghívott előadóként dr. Kovács Tamás érkezett a Vajdaságból.

Októberben 70 erdélyi magyar fogorvossal, részt vettek egy három napos Dental World kongresszuson, amelyen az EME tagok 24 kreditpontos (a Semmelweis Egyetem által kibocsátott) oklevelet kaptak.

Továbbképzések, ösztöndíjak

Szakosztályunk minden évben pályázatot ír ki orvosok, fogorvosok és gyógyszerészek kutatói tevékenységének és szakmai érvényesülésének segítésére. A 2022-es kutatási pályázatra a Szakosztály székházába egy pályázat érkezett. A pályázatot elemezve, a Választmány által kinevezett bizottság döntése értelmében Fülöp Zsolt-Zoltán támogatásban részesült. A fennmaradó helyre, július 29. leadási határidővel, beérkezett még egy pályázat, a Boda Ferencé, amely szintén támogatásban részesült.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kara és az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya pályázatot hirdetett meg a gyógyszerész/orvos kutatók/kutatócsoportok részére az erdélyi és a budapesti régió közti tudományos együttműködés fellendítése céljából, valamint egyetemi hallgatók részére a gyógyszerkutatásba, illetve a nagyműszeres gyógyszer tudományi technikákba való bekapcsolódás céljából. Négy pályázat nyert támogatást.

Szakosztályunk 2006-ban létrehozta, a legjobb tanulmányi eredményt elért végzős egyetemi hallgatóknak, az egyetem egykori alapító tagjáról elnevezett „Csörgör Lajos díjat” és oklevelet, amelynek kiosztására 2022-ben az egyetemi évet záró ballagáson került sor a Vártemplom udvarán. A díj elismerő oklevelet és pénzjutalmat foglalt magába, amelyet az 4 díjazott diáknak Szilágyi Tibor szakosztályi elnök adott át. A díjazottak: általános orvosi karon Papp Andrea, a fogorvosi karon Karda Borbála, a gyógyszerészeti karon Péterfi Orsolya, az általános asszisztensképzőn pedig Kerekes Angyalka. Ez alkalommal került sor a „Dr. Formanek Gyula emlékdíj” átadására is, a pályázat nyertese Péterfi Orsolya gyógyszerészhallgató.

A szakosztály 160 euróval támogatta Mátis Dóra egyetemi hallgató részvételét és poszterbemutatóját az Európai Gasztroenterológiai Társaság, október 8-11 között, Bécsben megrendezett konferenciáján.

Ebben az évben Péter H. Máriát a szakosztályunkkal intézményesen is együttműködő Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, a gyógyszerészet és a Tagság érdekében kifejtett tevékenysége elismeréseként szenátusi tagjának választotta.

2022-ben Kolcsár Melinda és Puskás Attila docensek (Marosvásárhely) Pápai Páriz Ferenc Alapítvány életműdíjban részesültek, Mihály István neurológus szakorvos a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány fiatal kutatói díjában részesült.

Kapcsolattartás szakmai tudományos szervezetekkel

Szakosztályunk az egyetlen orvos-, fogorvos- és gyógyszerésztudományt anyanyelvünkön művelő egyesület Romániában.

Kapcsolatunk van az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságával, a Kolozsvári Akadémiai Bizottsággal, amelynek Orvostudományi Szakbizottságát Szilágyi Tibor egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Szakbizottságát Sipos Emese egyetemi tanár vezeti, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal, amelynek Tanácskozó Testületében Sipos Emese egyetemi tanár, mint Szakosztályunk képviselője is jelen van. Szakosztályunk együttműködik a Magyar Egészségügyi Társasággal (MET) Széman Péter főorvos a MET Erdélyi-régió felelőseként, a magyarországi Országos Alapellátási Intézettel, a Kárpát-medencei Tehetség Kutató Alapítvánnyal, a Magyar Általános Orvosok Tudományos Egyesületével, az Amerikai Magyar Orvosszövetséggel Szabó Béla alelnök révén, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemmel, a Studium-Prospero Alapítvánnyal, a Szent Balázs Alapítvánnyal, valamint a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetséggel. A felsorolt, országos és nemzetközi szervezeteken kívül Szakosztályunk kapcsolatban van olyan helyi alapítványokkal és társaságokkal, mint például a Keresztény Orvosok Szövetsége (KEOSZ), a szilágysomlyói Báthory István Alapítvány, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület Marosvásárhelyi szervezete, a székelyudvarhelyi Pápai Páriz Ferenc Alapítvány, a szatmári Szent-Györgyi Albert Társaság és Dr. Lükő Béla Orvostudományi Egyesület.

Pénzügyek

Szakosztályunk nem jogi személy, ezért nincs önálló költségvetése. A pénzforgalmat tekintve a Szakosztály vezetése a felettes és pénzügyileg is felelős fórumnak, a kolozsvári központnak tartozik számadással, amely folyamatos belső pénzügyi ellenőrzést gyakorol a Szakosztály felett. Szakosztályunk össztkéje 2022-ben: 110.338 lej volt, ebből 102.495lej banki betét formájában, 7843 lej, mint forgótőke.

A tervezett XXX. Tudományos Ülésszak előtt szerződést kötöttünk a EuPlatesc online tranzakciókat biztosító céggel, lehetővé téve a konferencia regisztrációs díjának online kifizetését. 2022-ben kibővítettük ezt a szolgáltatást a tagdíj befizetésre is.

A beszámolóban vizsgált időszakban a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságtól cserefolyóiratként a Gyógyszerészet és az Acta Pharmaceutica Hungarica-t kaptuk.

Köszönjük az Elnökség tagjainak együttműködő, szabadidőt feláldozó, önkéntes tevékenységét, valamint Diamantstein Derzsi Zsuzsánna titkárnöknek hatékony munkáját, amelyet a szakosztály érdekében kifejt.

Marosvásárhely, 2023. március 11.

Dr. Szilágyi Tibor, szakosztályi elnök

Dr. Sipos Emese, szakosztályi titkár